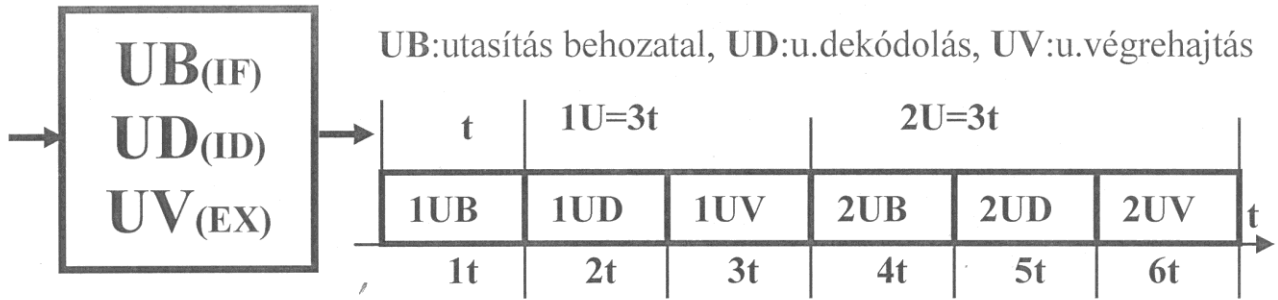

Hagyományos utasítás végrehajtás:

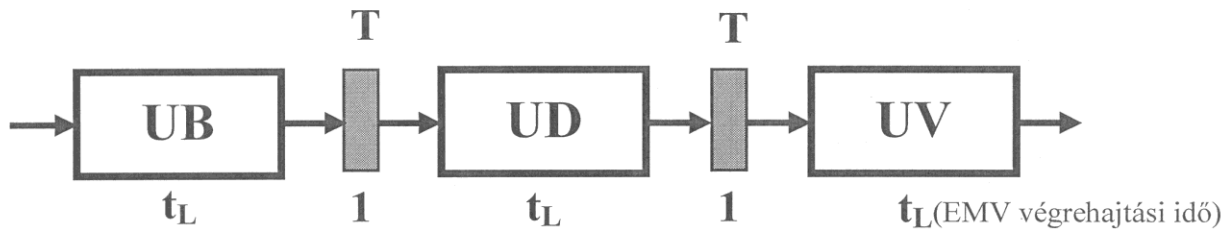
$T_u = 3 \cdot t$

$1ut = 3 \cdot t,$

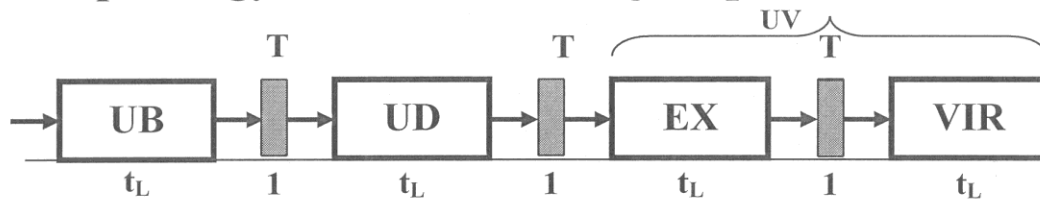
$nut = n \cdot T_u = 3 \cdot n \cdot t$

PIPE-LINE

pl.: a fenti részfeladatokat megoldó, párhuzamosan működő elemi műveletvégző, tárolóval

Finomítás: pl.: négy elemi műveletvégző (pl.: RISC Load, store)

EMV

VI				1VI	2VI	3VI	4VI
EX			1EX	2EX	3EX	4EX	5EX
UD		1UD	2UD	3UD	4UD	5UD	6UD
UB	1UB	2UB	3UB	4UB	5UB	6UB	7UB
	1t	2t	3t	4t	5t	6t	7t

Hatékonyság jellemzése??

Utasítás lappangási idő (Instruction latency) $T_L = EMV_{sz} \cdot t_L + 3 = 4t + 3$

Itt megegyezik az utasítás végrehajtás idejével $T_L = T_u$

4 utasítás/idő $T_N = 4/7t \approx 1ut/2t$??

Időegység alatt befejezett utasítások száma (throughput): TP

TP=1ut/2t ??? optimális esetben (4t után):

$$TP=1ut./t$$

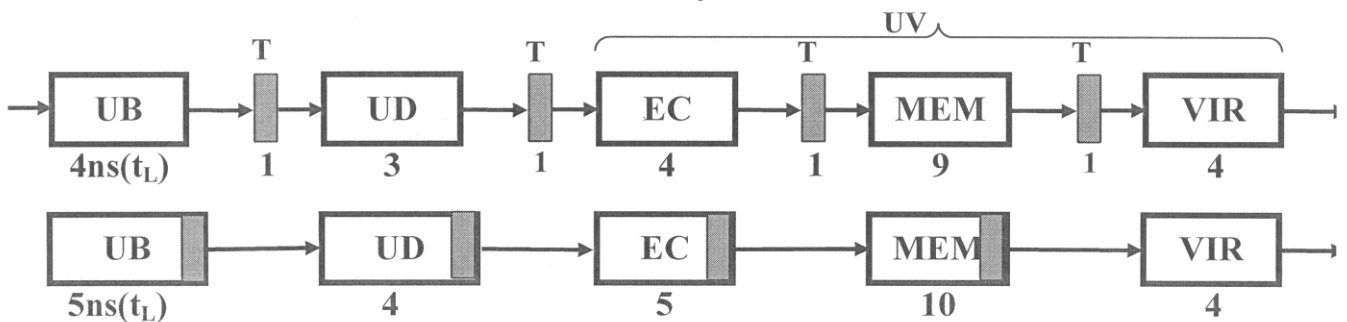
Sebesség növekedés (speed up) $Su_{PL} = \frac{T_{exec}}{T_{exePL}} = \frac{4 \cdot 4t}{7t} = \frac{16}{7} \approx 2.3$

pl.: 10^5 utasításra $Su_{PL} = \frac{10^5 T_{exec}}{T_{exePL}} = \frac{10^5 \cdot 4 \cdot t}{4 \cdot t + 10^5 \cdot t} \approx 4$ $Su_{PL} \approx EMV_{sz} = 4$

Problémák:

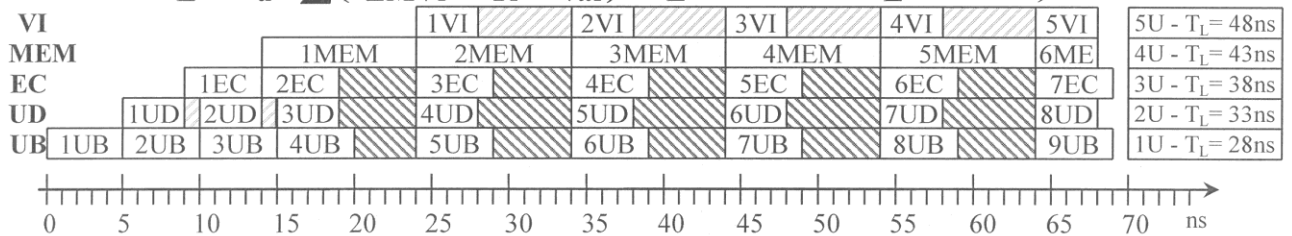
- **Műveletvégzőknek eltérő időkre van szükségük**

pl.: utasítás végrehajtás további finomítással: **EC**: aritmetika, effektív címszámítás, **MEM**: memória írás/olvasás, **VIR**: eredmény visszairása

Aszinkron (ASAP(as soon as posible)) ütemezés

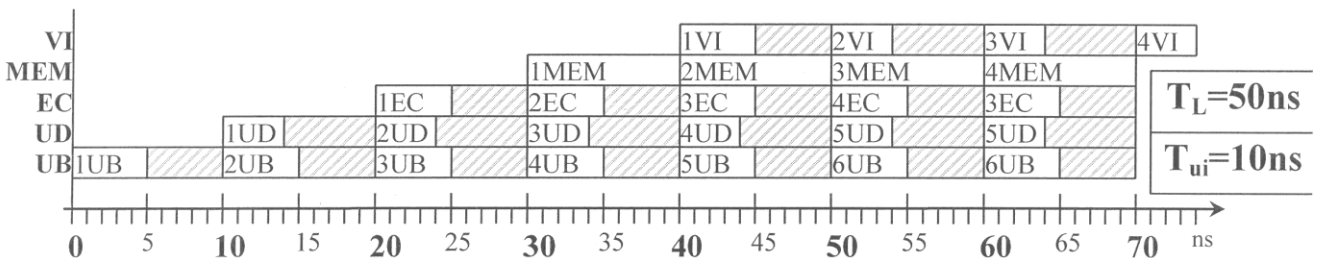
Utasítás $T_L = T_u = \sum(t_{EMVi} + t_{Ti} + t_{var})$ $T_L = ?$ 1.ut $T_L = 28ns$, 2.ut $= 33ns$

Probléma: ugyanazon utasítás eltérő végrehajtási ideje! Megoldás?!

Puffertároló ?!, vagy szinkron időzítés

Szinkron időzítés (a leghosszabb műveletvégző idejével) $T_{ui} = t_{CLK} = t_{Lmax} = 10ns$

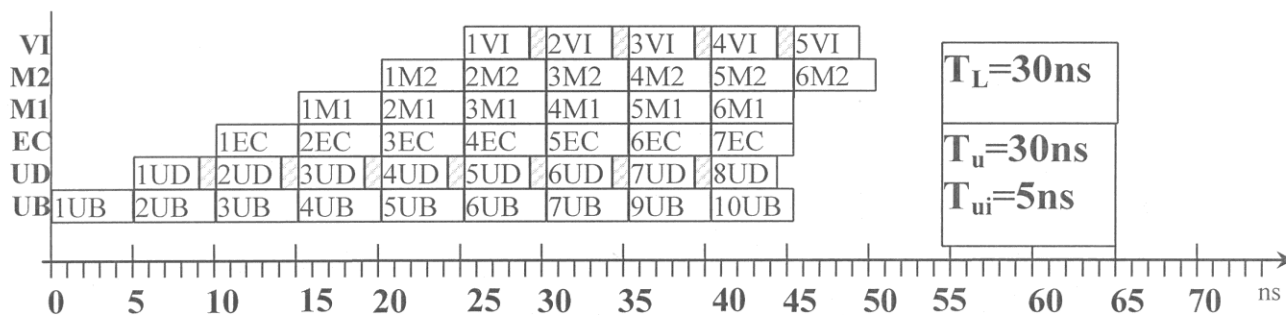
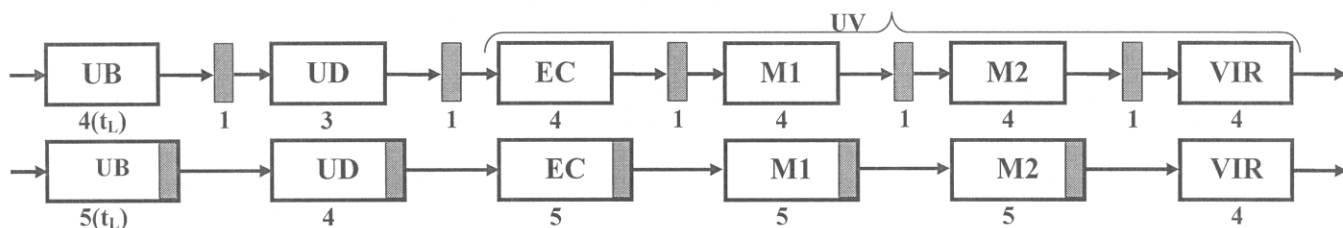
- **Probléma $T_L = T_u$ állandó, de sok az üres idő!??**

MEM ideje nagyobb, kiegyensúlyozatlanság (unbalance)!!

$TP=1ut./ t_{CLK} = 1ut/10ns$

10^5 utasítás esetén $Su_{PL} = \frac{10^5 T_{exec}}{T_{exePL}} = \frac{10^5 \cdot 5 \cdot t}{5 \cdot t + 10^5 \cdot t} \cong 5$ $Su_{PL} \approx EMV_{sz} = 5$

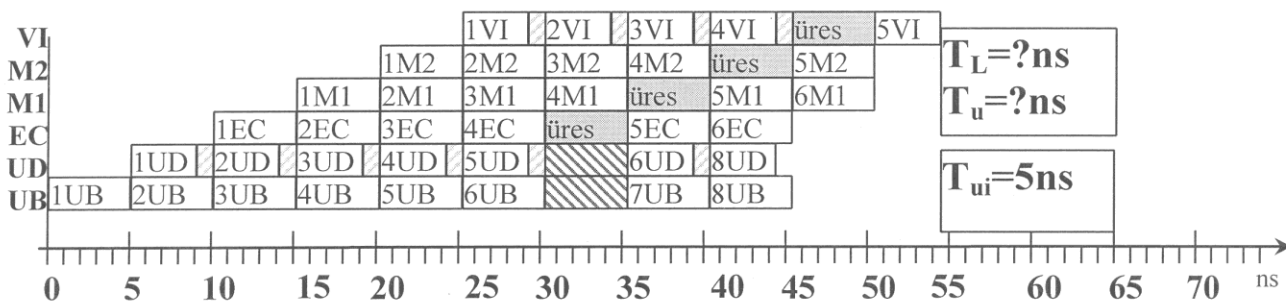
Megoldás: a memória kezelés két egység: M1, M2

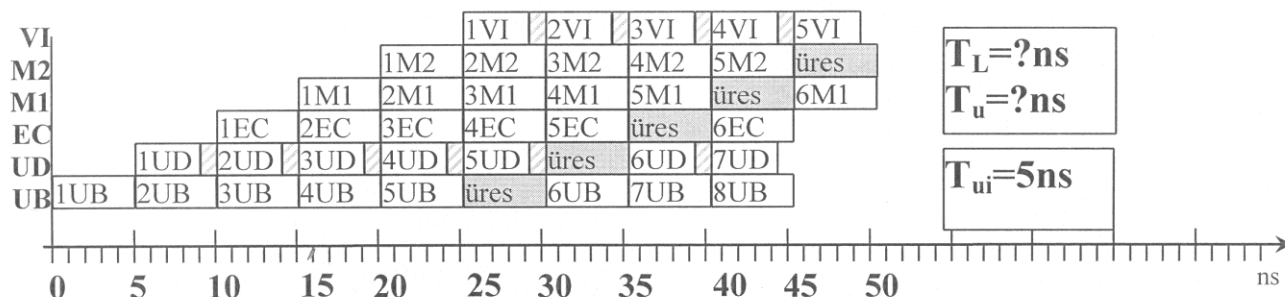
$TP=1ut./5ns$

10^5 utasítás esetén $Su_{PL} = \frac{10^5 T_{exec}}{T_{exePL}} = \frac{10^5 \cdot 6t}{6t + 10^5 \cdot t} \cong 6$ $Su_{PL} \approx EMV_{sz} = 6$

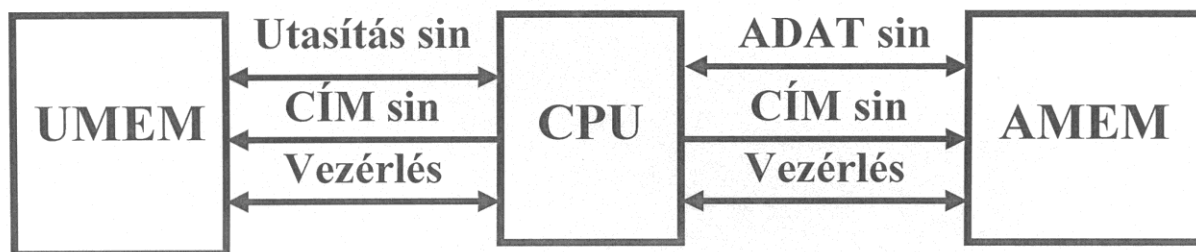
- Nem vettük figyelembe az esetleges egyidejű használatot
pl.: EC-VI, vagy UD-VI, néha UB-MEM, stb.
- pl.: 2.utasítás VI-EC (címezési módtól függ)
- megoldás: puffer tárolók, vagy üres (Nop) állapot közbeiktatása

pl.:3.utasítás az op. memóriába ír és 6.utasítást onnan kell beolvasni

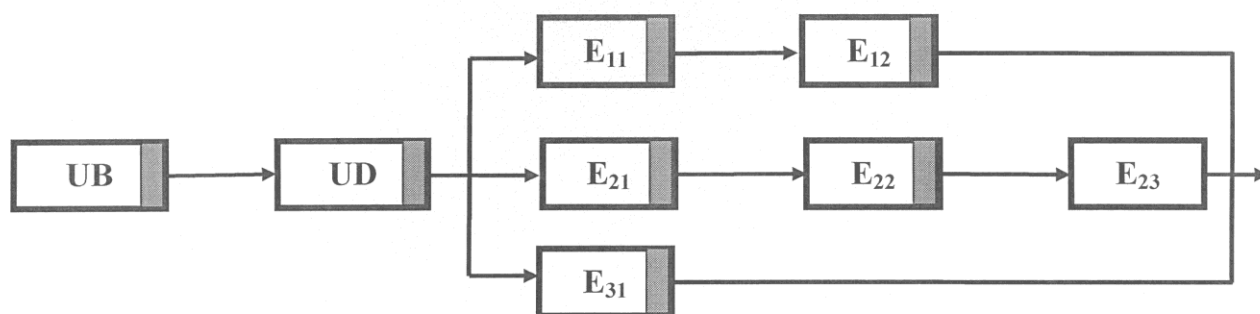

UB-MEM ütközés oldása: Queue, (puffer)
 -Harvard architektúra,

-Többszintű, szeparált cache,
 További problémák:

- végrehajtás lépései utasítás csoportonként különböznek

más utasítás, más feldolgozó ág, egyes egységek átléphetők
 eleve több párhuzamos feldolgozó szalag (pl.:Pentium4)

- utasítás egymásra hatás
  - Feldolgozási (structural): egyidőben ugyanarra a műveletvégzőre van szükség (megoldás lehet a fenti ábra)

- **ADAT: utasításnak szüksége van a még nem meglévő előző utasítás eredményére** (fordítóprogram figyelheti, műveletek más sorrendben történő végrehajtása, vagy NOP beiktatása)
- **Procedurális (control):**
  - feltételes vezérlésátadás, nem tudjuk hol folytatódik
  - uP386-leállítja a betöltést és a feldolgozást a feltétel kiértékelődéséig
  - uP486-előre rögzített módon (pl.:nem ág) megjósolja az utat, megjelölve tölt, végrehajtással vár a kiértékelődésig.....
  - Pentium-dinamikusan számítja az előzmények alapján a valószínű ágat, és tovább mint a uP486-nál

**PC tartalmak, stack tartalmak megőrzése (pl.:Branch, IT)
IT, érvényre jutás!**